

Uchwała Nr LVI/504/10

Rady Gminy Podgórzyn

z dnia 27 października 2010r.

w sprawie zatwierdzenia PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI PODGÓRZYN
na lata 2010-2017.

Na podstawie art. 18, ust.2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym
(Dz. U. z 2001 roku, Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.)

Rada Gminy Podgórzyn
uchwała co następuje:

§ 1.

Zatwierdza się PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI PODGÓRZYN na lata 2010-2017,
stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały, który został przyjęty uchwałą przez
Zebranie Wiejskie w dniu 30 września 2010 roku stanowiącą załącznik nr 2 do niniejszej
uchwały.

§ 2.

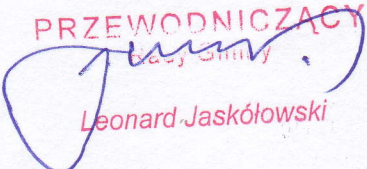
Traci moc uchwała Nr LIV/471/10 Rady Gminy Podgórzyn z dnia 21 lipca 2010 roku w
sprawie uchwalenia PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI PODGÓRZYN na lata 2010-
2017.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy

Leonard Jaskółowski

Załącznik nr 2
do uchwały nr LVI/504/10
z dnia 27 października 2010r.

Uchwała

Zebrania Wiejskiego w Podgórzynie

z dnia 30.09.....2010 roku

w sprawie przyjęcia „Planu Odnowy Miejscowości Podgórzyń na lata 2010- 2017”

Zebranie Wiejskie w Podgórzynie uchwala co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się „Plan Odnowy Miejscowości Podgórzyń na lata 2010-2017”

§ 2

Uchyla się uchwałę Zebrania Wiejskiego z dnia 19 lipca 2010r. popierającą zatwierdzenie „Planu Odnowy Miejscowości Podgórzyń na lata 2010-2013”.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia .

SOŁECTWO PODGÓRZYŃ
SOŁTYS
GMINA PODGÓRZYŃ

PRZEWODNICZĄC

Rady Gminy

Leonard Jaskółowski

Załącznik nr 1
do uchwały nr LVI/504/10
z dnia 27 października 2010r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI PODGÓRZYN NA LATA 2010-2017

Gmina Podgórzyn

Powiat Jeleniogórski

Województwo Dolnośląskie

PODGÓRZYN 2010

Spis Treści

Wprowadzenie.....	3
I. Charakterystyka Miejscowości	
1. Położenie, przynależność administracyjna, powierzchnia i liczba ludności	5
2. Historia miejscowości oraz kształtowanie się jej struktury przestrzennej	5
II. Inwentaryzacja zasobów miejscowości	
1. Zasoby przyrodnicze	7
2. Dziedzictwo kulturowe	10
3. Gospodarka, rolnictwo oraz infrastruktura techniczna	11
4. Obiekty oraz infrastruktura społeczna	12
5. Kapitał społeczny i ludzki	13
6. Turystyka	13
III. Analiza SWOT- Ocena mocnych i słabych stron miejscowości	15
IV. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i działań społeczno – kulturalnych...	16
V. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenia oraz cechy funkcjonalno –przestrzenne	18

Wprowadzenie

Plan Odnowy Miejscowości Podgórzyn jest dokumentem strategicznym określającym rozwój wsi w sferze społeczno - gospodarczej na lata 2010 - 2017, poprzez realizację zadań ujętych w dwie grupy: działania inwestycyjno- remontowe oraz działania społeczno - kulturalne. Plan został opracowany przy aktywnym udziale i zaangażowaniu liderów i mieszkańców sołectwa Podgórzyn oraz wsparciu Gminy Podgórzyn.

Plan został opracowany w celu stworzenia całościowej wizji rozwoju miejscowości, uwzględniającej czynniki zewnętrzne i wewnętrzne wpływające na możliwość realizacji planowanych działań oraz umożliwienia beneficjentom pozyskania środków zewnętrznych na realizację zadań. Plan Odnowy Miejscowości przygotowany został wspólnie z mieszkańcami Sołectwa Podgórzyn, tak by realizowane zadania odpowiadały rzeczywistym potrzebom mieszkańców i mogły w pełni wykorzystać istniejący potencjał i szanse rozwoju miejscowości.

Przedmiotem planu jest w szczególności:

- analiza zasobów wsi,
- analiza korzystnych i niekorzystnych cech miejscowości oraz potencjalnych szans i zagrożeń,
- wizja rozwoju miejscowości,
- priorytety rozwojowe, cele i projekty.

Plan Odnowy Miejscowości ma na celu również zintegrowanie miejscowej społeczności i pobudzenie mieszkańców do wspólnego działania na rzecz miejscowości, którą zamieszkują.

Plan Odnowy Miejscowości Podgórzyn to dokument, który określa strategię działań w sferze społeczno-gospodarczej oraz inwestycyjnej dla wsi Podgórzyn na lata 2010-2013. **Plan Odnowy Miejscowości Podgórzyn jest zgodny z Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Podgórzyn oraz Wieloletnim Planem Inwestycyjnym Gminy Podgórzyn.** Niniejsze opracowanie zawiera charakterystykę miejscowości, inwentaryzację zasobów służącą ujęciu stanu rzeczywistego, analizę SWOT czyli mocne i słabe strony miejscowości, planowane kierunki rozwoju, przedsięwzięcia wraz z szacunkowym kosztem i harmonogramem działań. Zadania ujęte w Planie Odnowy Miejscowości wpisują się w założenia Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 - 2013, szczególnie w cele zawarte w Osi priorytetowej 3,

działaniu „Odnowa i rozwój wsi” oraz „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej”, a także w Osi Priorytetowej 4.

Dokument ma służyć pełnemu wykorzystaniu istniejącego potencjału i szans rozwojowych, w tym dostępu do środków unijnych i funduszy rządowych.

I. Charakterystyka miejscowości Podgórzyn

1. Położenie, przynależność administracyjna, powierzchnia i liczba ludności

Podgórzyn jest siedzibą władz gminnych, rozciągający się w dolinie rzeki Podgórnej na wysokości 350 – 480m mnp. Dolna część wsi położona w Kotlinie Jeleniogórskiej, górna zaś zaliczana jest do Pogórza Karkonoszy. Sąsiedztwo znaczących miast turystycznych w Sudetach Zachodnich- Karpacz, Szklarska Poręba i Jelenia Góra. Położenie na skrzyżowaniu najważniejszych tras komunikacyjnych. Wyposażenie w infrastrukturę turystyczną.

Bliskość granic czeskiej i niemieckiej. Miejscowość leży na wysokości 350 - 480 m n.p.m. na granicy dwóch jednostek geograficznych i zwyczajowo dzieli się na Podgórzyn Dolny, położony w Obniżeniu Sobieszowa (Kotlina Jeleniogórska) i Podgórzyn Górny, znajdujący się w obrębie Pogórza Karkonoszy. Na północy rozciąga się potężny kompleks Stawów Podgórzyńskich, na południu Podgórzyn łączy się bezpośrednio z Przesieką. Podgórzyn ma układ wsi łańcuchowej, zabudowania ciągną się na długości około 4 kilometrów wzdłuż Podgórnej. Miejscowość rozciąga się na obszarze 1074 ha. Użytki rolne stanowią 463,80 ha, lasy 18,23 ha a na cele inwestycyjne przeznaczonych jest 102 ha.

Podgórzyn liczy 1758 mieszkańców (dane na dzień 13.07.2010r.) w tym 910 kobiet oraz 848 mężczyzn. Jest to trzecia co do wielkości miejscowość w Gminie Podgórzyn.

Tab. 1 Ilość mieszkańców Podgórzyna, z podziałem na płeć

Kategoria	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
Ilość	1758	910	848

2. Historia miejscowości oraz kształtowanie się jej struktury przestrzennej.

Pierwsze wzmianki na temat Podgórzyna pochodzą z rejestru Biskupstwa Wrocławskiego z 1305 roku. W owym czasie była to osada leśników i pasterzy. Najstarsza nazwa wsi pochodząca z 1318 r., nawiązywała do imienia zarządcy, późniejszego wójta Gerardi Villa. W dokumencie księcia Świdnicko- Jaworskiego Bolka II Małego z 1348 r. wymieniona jest miejscowość Giersdorf. W roku 1681 powstała papiernia, która

wykorzystywała surowiec pozyskiwany z okolicznych lasów. Wiek XIX przyniósł szybki rozwój przemysłu. Zbudowano duży tartak i szlifiernię, w której obrabiano kamienie szlachetne i kryształy. Do napędu wielu maszyn wykorzystywano energię otrzymywaną dzięki rwącej wodzie z Podgórzej. W 1913 roku doprowadzono trakcję tramwajową łączącą Podgórze z Jelenią Górą. Biegła bardzo malowniczo pomiędzy stawami, a kończyła się pętlą pod Skalką, na granicy Podgórzyna Górnego i Przesieki.

Wieś należała do von Giersdorfów, od których nazwiska wzięła nazwę. Następnymi właścicielami wsi bądź części byli: von Liebenthal, von Hochberg i von Zedlitz, wreszcie w 1560 r., jako wiano dla żony, przeszła w ręce von Schaffgotcha (był to jeden z większych ich majątków). Powstała wówczas siedziba rodowa, słynąca z biblioteki. Po utracie majątku przez Schaffgotschów nabywcą Podgórzyna został hrabia von Gall. W 1662 r. Christoph Leopold von Schaffgotsch otrzymał od cesarza tytuł hrabiego i rozpoczął odzyskiwanie dóbr rodowych. W 1663 r. wszedł ponownie w posiadanie Podgórzyna, jednak swoją rezydencją ulokował w Sobieszowie, do którego w 1715 r. przeniesiono słynną bibliotekę.

W 1747 r. w Podgórzynie mieszkało 12 kmieci oraz 189 zagrodników i chałupników. Był kościół katolicki i ewangelicki oraz 2 młyny wodne. Była to duża i ludna wieś, która rozwijała się dzięki rzemiosłu i przemysłowi.

O znaczeniu Podgórzyna dla turystyki karkonoskiej świadczy fakt, iż już od 1824 r. działali tu urzędowi przewodnicy, a w 1880 r., właśnie tu utworzono jedną z pierwszych terenowych grup przewodników. W 1890 r. był tu hotel z restauracją ogródkową, 5 mniejszych gospód i pensjonatów z miejscami noclegowymi. Podgórze stał się miejscowością odwiedzaną licznie przez turystów.

Po 1945 r. wieś krótko nazywała się Popławami. Została szybko zasiedlona. Już w 1945 r. uruchomiono fabrykę wyrobów gumowych, która z czasem przekształciła się w filię zakładową firmy „Stomil” z Bydgoszczy.

Podgórze rozwijał się, powstawały zakłady pracy, nie przeszedł, charakterystycznej dla wsi sudeckich fazy wyludnienia.

Genezy rozwoju turystycznego Podgórzyna należy szukać w pobliskich Cieplicach. Zdrój ten cieszył się dużą popularnością już w XVII w. W latach osiemdziesiątych XIX wieku wśród kuracjuszy stały się modne górskie spacery i dłuższe wycieczki. Graniczący z popularnymi Cieplicami, Podgórze stał się jedną z popularniejszych miejscowości letniskowych w Karkonoszach. Spore znaczenie w Podgórzynie odgrywa funkcja czasowo-turystyczna, chociaż potencjalne możliwości wsi pod tym względem ciągle nie są jeszcze w pełni wykorzystane. W 1976 r. wieś została odznaczona Medalem Komisji Edukacji

Narodowej za działalność kulturalno-oświatową. Podgórzyn pozostaje centrum administracyjno – usługowym Gminy Podgórzyn, wchodzącej w skład Związku Gmin Karkonoskich.

Obecnie wpływ na kształtowanie się struktury przestrzennej Sołectwa mają miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz warunki zabudowy głównie dla budynków mieszkalnych.

Miejscowość jest tylko w części objęta Miejscowym Planem Zagospodarowania przestrzennego są to działki przeznaczone typowo pod inwestycje.

Na terenie Podgórzyńska obowiązuje Studium Uwarunkowania i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego (Uchwała Rady Gminy Podgórzyn nr XLII/477/2002 z dn. 28.09.2002r

Ponadto na terenie nieobjętych planami miejscowymi na wniosek ustalane są warunki zabudowy. W 2009 roku wydano 21 decyzji o warunkach zabudowy dotyczących budowy w 99% budynków mieszkalnych.

Ze względu na położenie Podgórzyn posiada atrakcyjne tereny pod zabudowę usługową, rekreacyjną oraz mieszkaniową.

II. Inwentaryzacja zasobów miejscowości.

1. Zasoby przyrodnicze

Miejscowość Podgórzyn jest bardzo malowniczo położona. Specjalnego znaczenia nadają mu – **Stawy Podgórzyńskie** które są najstarszym i największym kompleksem stawów hodowlanych w Kotlinie Jeleniogórskiej. Znajdują się na wysokości 340 - 360 m n.p.m., na północ od Podgórzyńska, między Cieplicami i Marzycami. Budowali je cystersi, którzy sprowadzeni zostali do opieki nad ciepłymi źródłami w 1403 roku. W jadłospisie zakonników, ryby spełniały szczególną rolę, ponieważ według nich było to mięso "innego" rodzaju, dopuszczone do spożywania w czasie dni postnych. Ryby były w klasztorze jednym z głównych artykułów żywnościowych. Dlatego cystersi stali się mistrzami w zakładaniu stawów, które planowo zarybiali. Głównie hodowali karpie, w mniejszych ilościach pstrągi, brzany i okonie. Kompleks stawów podgórzyńskich powstawał od XV do XVII wieku. Na łącznej powierzchni około 106 hektarów, założono 67 stawów. Takie zgrupowanie zbiorników wodnych trwale wpłynęło na mikroklimat, stosunki wodne, florę i awifaunę tego

fragmentu Kotliny. Stawy pięknie ukształtowane i umiejętnie wkomponowane w krajobraz, były popularnym celem spacerów cieplickich kuracjuszy. Kompleks Stawów Podgórzyńskich stanowi dziś prywatną własność. Właściciele uruchomili na grobli między Stawem Kresowym a Wyspowym smażalnię ryb. Rybne gospodarstwo hodowlane składa się z 22 stawów, z których największy ma powierzchnię 25 hektarów. 70% produkcji stanowi karp. Ciekawostką, która może wytyczyć nowe kierunki zagospodarowania Stawów Podgórzyńskich, jest potwierdzone badaniami geofizycznymi występowanie w tym rejonie wód geotermalnych, tego samego pochodzenia, co wody w Cieplicach.

Dziurawa Skala, ponad 20 metrowa grupa skalna, rozcięta wąską szczeliną nakryta luźnymi blokami skalnymi, tworzącymi tunel obok wirazu górskiej szosy przy wjeździe do Przesieki. Jej nazwa pochodzi od przelotowej jaskini widocznej w górnej części skały. Przed II wojną światową skała była popularną atrakcją, zaznaczoną na mapach turystycznych. Poniżej płynie potok Podgórnej, nad którym siedzi wyrzeźbiony z drewna dobry duch Dziurawej Skały. Grupa skalna jest nocą podświetlana. W późniejszym okresie przysłoniły ją świerki. Ponowne "odsłonięcie dziury w skale" nastąpiło 30 października 2008r. podczas pierwszej edycji Pikniku ze Sztuką przy Dziurawej Skale.

W miejscowości Podgórzyn występuje wiele grup skalnych które można zaliczyć do zasobów przyrodniczych m.in. rozpadlisko, szachownica, skałka gdzie teraz stoi zabytkowy tramwaj jeżdżący niegdyś między Podgórzynem, a Jelenią Górą.

W Podgórzynie bardzo prężnie rozwija się za to działalność turystyczna i agroturystyczna, coraz więcej osób decyduje się na tego typu działalność chcąc wykorzystać walory krajobrazowe i położenie wsi.

Tab. 2. Ilość obiektów noclegowych i gastronomicznych w miejscowości Podgórzyn
(www.podgorzyn.pl)

BAZA OBIEKTÓW NOCLEGOWYCH- GMINA PODGÓRZYN				
Podgórzyn				
Nazwa	Rodzaj	Adres	Telefon / fax	Ilość miejsc
Pokoje gościnne „Rancho”		ul. Pułaskiego 7a	tel/fax. 075/ 762 10 00	8
Ośrodek Wczasowy „Karolinka”	 	ul. Żołnierska 69	tel/fax. 075/ 762 12 34	60
Pokoje Gościnne „Willa Polanka”	 	ul. Dolina Czerwienia 3	tel/fax. 075/ 762 17 00	14
Pokoje Gościnne „Nad stawami”	 	ul. Żołnierska 2	tel/fax. 075/ 762 11 62	14
Gospodarstwo Agroturystyczne „Sad”	 	ul. Słoneczna 14	tel./fax. 075/ 752 50 18	10
Gospodarstwo Agroturystyczne „Skansen Piekarniczy”		ul. Żołnierska 6	tel. 075/ 762 15 48	4
Pokoje Gościnne „Chata Mikołaja”	 	ul. Bujwida 22a	tel. 075/ 762 17 76	8
GASTRONOMIA				
Smażalnia Ryb		ul. Stawy Podgórzyńskie 1		

Restauracja „Nad Stawami”	ul. Żołnierska 2		
Restauracja Rancho	ul. Pułaskiego 7a		

2. Dziedzictwo Kulturowe

W Podgórzynie znajdują się dwa kościoły, które są wpisane do rejestru zabytków. Pierwszy chrześcijański kościół Podgórzyzna powstał być może pod koniec XIII wieku. Od lat dwudziestych XVI wieku kościół należał do ewangelików. Po wojnie trzydziestoletniej, w ramach wielkiej redukcji (1653 rok) ewangelikom odebrano kościół i przekazano w użytkowanie cystersom z prebendy w Cieplicach. Według niektórych publikacji, świątynia była drewniana i spłonęła od uderzenia pioruna 31 sierpnia 1675 roku. **Kościół parafialny pod wezwaniem Trójcy Świętej**, w swej obecnej formie był budowany w latach 1750 - 60 (niepewne) lub ukończony w roku 1792. To barokowa budowla z masywną wieżą, na której zawieszony jest dzwon odlany w miejscowej ludwisarni w roku 1635. We wnętrzu najstarsza jest kamienna chrzcielnica z 1486 roku, pochodząca najpewniej z pierwszej świątyni. Na zewnątrz zwraca uwagę barokowy, kuty z żelaza krzyż nagrobny oraz dwie osiemnastowieczne kamienne rzeźby, świętego Floriana, patrona od ognia i wojen, i świętego Jana Nepomucena, patrona mostów i orędownika w czasie powodzi. Kościół parafialny był remontowany w latach 1960 - 61 i 1973 - 75.

Drugi kościół Podgórzyzna stoi w odległości kilkuset metrów. Obecny **kościół filialny pod wezwaniem Matki Boskiej Częstochowskiej** został wzniesiony przez gminę ewangelicką w 1780 roku i uratowany od zniknięcia przez katolickich parafian 200 lat później, w 1980 roku. Los pięknej świątyni ewangelickiej leżał ciężarem na sercu księdza Michała Darowskiego od momentu, kiedy objął parafię podgórzyńską w 1958 roku. Pierwszą prośbę o przekazanie świątyni wystosował na piśmie już w 1959 roku, odpowiedzi nie otrzymał. Parafia katolicka stała się prawnym właścicielem terenu i zrujnowanej budowli dopiero 29 września 1980 roku. Ksiądz Michał Darowski nie czekając na oficjalny dokument, w oparciu o ustne przyrzeczenie urzędników gminy, rozpoczął działania, mające na celu odbudowę kościoła, od pobudzenia zaangażowania swoich wiernych, na niedzielnej mszy w grudniu 1979 roku. Entuzjazm wzbudził wielki. Następnego dnia, w poniedziałek 10 grudnia,

pierwsza grupa mężczyzn weszła na budowę. Rok później, 24 grudnia 1980 roku ksiądz Darowski odprawił pierwszą katolicką mszę w "zmarłychwstałej świątyni". Remont trwał jeszcze do 1982 roku (według planów miał się zakończyć w 1986 roku). "Budowniczych", jak nazwał ksiądz Darowski mężczyzn uczestniczących w odbudowie, było 336, każdy przepracował średnio 142 godziny. Ich ofiarna praca została nagrodzona osobistym uznaniem Papieża Jana Pawła II, każdy otrzymał dyplom od biskupa, a Parafia ze swoim gospodarnym księdzem Michałem, w 1985 roku zdobyła I miejsce w krajowym konkursie Ministra Kultury i Sztuki na najlepszego użytkownika obiektu zabytkowego.

3. Gospodarka, rolnictwo oraz infrastruktura techniczna

Podgórzyn jest miejscowością posiadającą sieć wodociągowa, gazowniczą oraz kanalizacyjną. Mieszkańcy mogą również korzystać z sieci telefonicznej oraz posiadają możliwość łatwego dostępu do Internetu. Każdy zainteresowany mieszkaniec może w bardzo krótkim czasie pozyskać dostęp do tej infrastruktury.

Przebiegające przez teren miejscowości szlaki komunikacyjne (droga wojewódzka i drogi powiatowe) oraz sieć dróg gminnych według przeprowadzonego wywiadu spełniają oczekiwania kierowców i mieszkańców wsi. Dla większości mieszkańców z Podgórzyńska jak i turystów jedynym problemem jest stan drogi przy ul. Żołnierskiej oraz brak chodników przy ul. Nowej, ul. Jana Pawła, jak również zły stan chodników przy ul. Żołnierskiej. Są to główne zadania zmierzające do poprawy bezpieczeństwa komunikacyjnego mieszkańców wsi.

Sukcesywnie w miarę możliwości budżetowych Gminy Podgórzyn zwiększana jest liczba lamp oświetlenia ulicznego.

- Działalność gospodarcza prowadzona przez przedsiębiorców na terenie Podgórzyńska:

1. Działalność leśna
2. Usługi budowlane
3. Usługi instalacji wodno-sanitarnej
4. Usługi brukarskie.
5. Usługi transportowe
6. Handel (11 sklepów spożywczo- przemysłowych)
7. Stacja paliw

8. Renowacja i sprzedaż mebli
9. Wyrób i sprzedaż miodu.
10. Usługi gastronomiczne.
11. Usługi mechaniki pojazdowej
12. Usługi noclegowe
13. Hurtownia materiałów budowlanych
14. Apteka
15. Piekarnia
16. Kwiaciarnia

4. Obiekty i infrastruktura społeczna

W Podgórzynie funkcjonuje Szkoła Podstawowa oraz Publiczne Przedszkole . Coraz większym zainteresowaniem wśród dzieci ze szkoły oraz Przedszkola cieszy się identyfikacja z kulturą i tradycją wsi. Co roku organizowany jest też festyn rodzinny dla mieszkańców wsi przez Szkołę, Radę Rodziców i Koło Gospodyń Wiejskich. Corocznie organizowany jest również kiermasz świąteczny, na którym dzieci prezentują swoje produkty, a spotkania mieszkańców służą do integracji społecznej.

Przy ul. Żołnierskiej zlokalizowany jest budynek w którym mieści się punkt biblioteki gminnej, w której oprócz wypożyczenia książek można skorzystać z komputera. Naprzeciwko biblioteki znajduje się nie wielki plac zabaw dla dzieci, natomiast wyżej tej drogi funkcjonuje Ośrodek Zdrowia.

Przy Ul. Nowej naprzeciwko Stacji Benzynowej znajduje się zmodernizowane w latach 2007-2008 boisko sportowe wraz zapleczem socjalnym . Na nim swoje mecze rozgrywa miejscowy klub Mitex oraz klub sportowy Endico. Miejsce służy do organizowania częstych imprez kulturalnych, sportowo – rekreacyjnych organizowanych przez UG Podgórzyń, sołectwo, KGW oraz przez stowarzyszenia. Przy ul. Żołnierskiej naprzeciwko szkoły Podstawowej znajduje się filia Poczty Polskiej.

5. Kapitał społeczny i ludzki

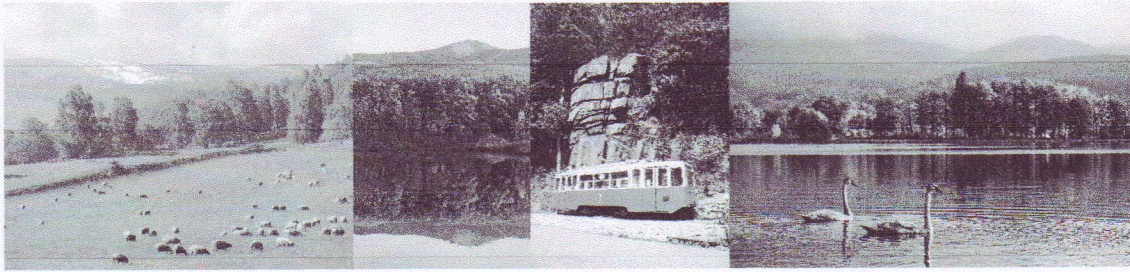
Mieszkańcy Podgórzyzna to osoby o dużej aktywności społecznej. Z ich inicjatywy realizowanych jest wiele przedsięwzięć o charakterze kulturalnym, sportowym czy religijnym. Na terenie Miejscowości Podgórzyń działa Stowarzyszenie sportowe UKS TEAM Podgórzyń, OSP Podgórzyń oraz liderzy społeczności lokalnej: Koło Gospodyń Wiejskich, Sołtys i Rada Sołecka, Dyrekcja wraz z radą rodziców przy Szkole Podstawowej, Rada parafialna oraz radni.

Panie z koła Gospodyń Wiejskich z troską odnoszą się do spraw wsi i są zaangażowane w życie mieszkańców. Chętnie organizują lub uczestniczą w spotkaniach integracyjnych dla społeczeństwa na terenie Podgórzyzna. Za cele KGW obrało sobie integrację społeczności lokalnej oraz inicjowanie i realizację zadań na rzecz rozwoju lokalnego, oświaty i edukacji, kultury, ochrony środowiska i spraw społecznych. Zadania realizowane są poprzez organizowanie spotkań, wyjazdów, imprez kulturalnych, utrzymywanie kontaktu i współpracę z instytucjami i organizacjami pozarządowymi oraz pracę społeczną. Dzięki ich inicjatywom powstaje Plac zabaw oraz małe boisko sportowe przy Kościele Parafialnym.

6. Turystyka

Druga połowa XIX wieku to żywiołowy rozwój turystyki w Karkonoszach. Dogodnie położony Podgórzyń już w XVIII wieku był jednym z punktów, z którego wędrowcy podejmowali trud zdobycia Śnieżki. Od 1824 roku można było tu wynająć zawodowego, górskiego przewodnika, a było ich widać wielu, skoro pewien podróżny pisał: "...niczym ludożercy rzucają się na biednego wędrowca oferując mu swe usługi...". Ciekawostką licznie odwiedzaną w Górnym Podgórzyń były granitowe skałki, zwane Podgórzyńskim Rajem. Najokazalszą wśród nich jest Dziurawa Skała (Rozpadlisko) leżąca na prawym brzegu Podgórnej. Ma 20 metrów wysokości i wąską rozpadlinę przykrytą od góry głazami, przez co tworzy się w niej tunelowe przejście.

Rozwój turystyki w Podgórzyń był nieunikniony. Urozmaicony krajobraz, różnica wysokości pomiędzy Kotliną Jeleniogórską, a zaczynającymi się w Podgórzyń Karkonoszami robił na przyjezdnych wielkie wrażenie. Nic więc dziwnego, że niemiecka nazwa Karkonoszy brzmi Riesengebirge - Góry Olbrzymie.

Genezy rozwoju turystycznego Podgórzyna należy szukać w pobliskich Cieplicach. Zdrój ten cieszył się dużą popularnością już w XVII w - był tym samym najstarszym (wraz z Łądkiem) zdrojem w Sudetach. Do końca lat osiemdziesiątych XIX wieku popularnością cieszyły się prawie wyłącznie uzdrowiska. "Od lat osiemdziesiątych rozpoczyna się dynamiczny rozwój miejscowości letniskowych". (Potocki J., (2004), Rozwój zagospodarowania turystycznego Sudetów. Plan, Jelenia Góra). Wtedy to modne wśród kuracjuszy stały się górskie spacerunki i dłuższe wycieczki. Graniczący z popularnymi Cieplicami Podgórzyn szybko stał się jedną z popularniejszych miejscowości letniskowych w Karkonoszach. Z czasem aktywizacja turystyki górskiej spowodowała, że miejscowości dzisiejszej gminy Podgórzyn przyjmowały więcej gości niż Szklarska Poręba czy Karpacz. Trudno się temu dziwić, wszak to gmina Podgórzyn jest prawdziwym sercem Karkonoszy.

III. Analiza SWOT- Ocena mocnych i słabych stron miejscowości

M O C N E S T R O N Y	S Ł A B E S T R O N Y
– przygraniczne położenie – siedziba władz lokalnych – walory krajobrazowe – zróżnicowane zaplecze noclegowe – dobry poziom Infrastruktury komunalnej(wodociągi, kanalizacja, sieć gazowa) – występowanie zasobów naturalnych – wody termalne – wolne, uzbrojone tereny pod budownictwo mieszkaniowe – Wdrożony program- gospodarka odpadami – bliskość wielu atrakcji turystycznych znajdujących się na terenie Gminy Podgórzyń i pobliskich miejscowości turystycznych, – prężnie działająca OSP – aktywne Koło Gospodyń Wiejskich współpracujące z radą sołecka i OSP Podgórzyń – zabytki – liczba mieszkańców – teren turystyczny – dobre połączenie komunikacyjne – dostęp do oświaty (przedszkole, szkoła Podstawowa) – czyste powietrze – integracja mieszkańców miejscowości – atrakcje turystyczne – lasy – kościoły, – prężnie działająca Rada Parafialna i zespół Caritas – boisko sportowe – ośrodek zdrowia, apteka – działające zakłady przemysłowe	– brak ścieżek rowerowych – brak kaplicy na cmentarzu – brak oświetlenia niektórych ulic – brak chodników – brak infrastruktury sportowej oraz rekreacyjnej dla dzieci – niewłaściwy stan techniczny i estetyczny Kościołów, – brak ogólnodostępnej Sali gimnastycznej – brak planu zagospodarowania przestrzennego, – zbyt małe i w złym stanie technicznym przedszkole – nie wszyscy mieszkańcy należycie dbają o posesję – brak centrum aktywności dla społeczeństwa – zły stan techniczny dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich w Podgórzyźnie – brzydka elewacja budynków – zły stan techniczny obiektu Remizy Strażackiej oraz brak pełnego wyposażenia przeciwpożarowego. – brak zaangażowania ludzi młodych – niski poziom usług Gminnej biblioteki publicznej (brak nowości, mała powierzchnia). – brak oferty kulturalnej adresowanej do mieszkańców i turystów. – brak miejsca spotkań mieszkańców wsi – brak placu zabaw wraz z infrastruktura rekreacyjną spełniającego oczekiwania mieszkańców wsi – odpływ młodzieży ze wsi, zwłaszcza wykształconej
S Z A N S E	Z A G R O Ź E N I A
– zwiększanie atrakcyjności miejscowości dla mieszkańców Jeleniej Góry,	– bezrobocie – ubożenie społeczeństwa

– bliskość Jeleniej Góry, – wykorzystanie wolnych zasobów ludzkich – rozwój turystyki i gospodarstw agroturystycznych – pozabudżetowe środki finansowe na realizację inwestycji w zakresie infrastruktury technicznej – współpraca przygraniczna – pozyskanie środków z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej – budowa centrum aktywności dla społeczeństwa – współpraca z sąsiednimi gminami – rosnące zainteresowanie turystyką na obszarach wiejskich – udział programie Odnowa Wsi – możliwość pozyskiwania funduszy przez społeczność na rozwój wsi.	– emigracje, – pogorszenie komunikacji zewnętrznej – prywatyzacja MZK – ograniczenie dojazdów do miejscowości – trudności w ubieganiu się o środki zewnętrzne (skomplikowane procedury) – nie wykorzystanie środków z Unii Europejskiej – małe doświadczenie w zdobywaniu środków finansowych – wandalizm (zwłaszcza przez młodzież którą wychowuje ulica) – starzenie się społeczeństwa – wzrost ilości osób wykluczonych społecznie
---	--

IV. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i działań społeczno – kulturalnych na lata 2010-2017

NAZWA ZADANIA	CEL	PRZEZNACZENIE	HARMONOGRAM REALIZACJI	KWOTA W ZI	PRZEWIDYWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
Budowa Centrum Aktywności dla społeczeństwa	Zapewnienie odpowiedniej infrastruktury społecznej zgodnie z potrzebami mieszkańców	Zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców	2010-2013	1 400 000,00	1. Gmina Podgórzyń 2. Środki unijne
Remont Kościołów w Podgórzyźnie	Zapewnienie odpowiedniej infrastruktury społecznej zgodnie z potrzebami mieszkańców	Zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców	2010-2013	300 000,00	1. Gmina Podgórzyń 2. Środki unijne
Stworzenie placu zabaw w centrum wsi	Zapewnienie odpowiedniej infrastruktury	Zaspokojenie potrzeb społecznych i	2010-2011	50 000,00	1. Fundusz Soleccki 2. Gmina Podgórzyń

	społecznej zgodnie z potrzebami mieszkańców	kulturalnych mieszkańców			
Zagospodarowanie terenu na boisku w na miejsce aktywności społecznej mieszkańców (np. na miejsce organizacji festynów)	Zapewnienie odpowiedniej infrastruktury społecznej zgodnie z potrzebami mieszkańców	Zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców	2011- 2012	100 000,00	1. Gmina Podgórzyn 2. Środki unijne 3. Fundusz Sołecki
Modernizacja i rozbudowa oświetlenia na terenie wsi	Poprawa infrastruktury technicznej	Zaspokojenie potrzeb społecznych mieszkańców	2011- 2015	300 000,00	1. Gmina Podgórzyn
Budowa parkingów i miejsc postojowych	Poprawa infrastruktury technicznej	Zaspokojenie potrzeb społecznych mieszkańców	2013- 2017	1 000 000,00	1. Gmina Podgórzyn 2. Środki unijne
Remonty dróg i ulic w tym remont ulicy Żołnierskiej	Poprawa infrastruktury technicznej i bezpieczeństwa	Zaspokojenie potrzeb społecznych mieszkańców	2011- 2017	6 000 000,00	1. Gmina Podgórzyn 2. Środki unijne
Budowa chodników wzdłuż ulic	Poprawa infrastruktury technicznej i bezpieczeństwa	Zaspokojenie potrzeb społecznych mieszkańców	2011- 2015	2 000 000,00	1. Gmina Podgórzyn 2. Środki unijne
Budowa ogólnodostępnej sali sportowej	Zapewnienie odpowiedniej infrastruktury społecznej zgodnie z potrzebami mieszkańców	Zaspokojenie potrzeb społecznych mieszkańców	2016- 2017	3 500 000,00	1. Gmina Podgórzyn 2. Środki unijne
Budowa nowego przedszkola	Zapewnienie odpowiedniej infrastruktury społecznej zgodnie z potrzebami mieszkańców	Zaspokojenie potrzeb społecznych mieszkańców	2016- 2017	3 000 000,00	1. Gmina Podgórzyn 2. Środki unijne

Utworzenie i bieżące administrowanie stroną internetową wsi Podgórzyn	Poprawa promocji wsi	Promocja wsi	2011-2017	30 000,00	1.Fundusz Sołecki 2. Koło Gospodyń Wiejskich 3.Mieszkańcy
Ustawienie przy wjeździe do wsi zapraszających do niej witaczy	Poprawa promocji wsi	Poprawa wizerunku i estetyki wsi	2011-2013	10 000,00	1. Gmina Podgórzyn 2. Fundusz Sołecki
Opracowanie i wydanie monografii Podgórzyńska	Poprawa promocji wsi	Promocja wsi	2012	10 000,00	1.Fundusz Sołecki 2. Koło Gospodyń Wiejskich 3. Mieszkańcy
Zaprojektowanie i wykonanie rollupa promującego wieś i aktywność mieszkańców	Poprawa promocji wsi	Promocja wsi	2012	1 500,00	1. Fundusz Sołecki 2. Gmina Podgórzyn 3. Mieszkańcy
Oznaczenie tablicami ciekawych historycznie miejsc	Przypomnienie i wyeksponowanie historycznych miejsc	Poprawa wizerunku wsi i promocja wsi	2013-2016	30 000,00	1.Fundusz Sołecki 2. Gmina Podgórzyn 3. Mieszkańcy
Budowa ścieżki historycznej wokół Podgórzyńska	Przypomnienie i wyeksponowanie historycznych miejsc	Promocja wsi	2013-2016	400 000,00	1.Fundusz Sołecki 2. Koło Gospodyń Wiejskich 3. Mieszkańcy
Zebranie materiałów archiwalnych i przygotowanie wystawy na temat historii wsi	Przypomnienie i wyeksponowanie historycznych miejsc	Promocja wsi	2013	20 000,00	1.Fundusz Sołecki 2. Koło Gospodyń Wiejskich 3. Mieszkańcy
Utworzenie Izby Produktu Lokalnego	Przypomnienie i wyeksponowanie historycznych miejsc	Promocja wsi	2014	30 000,00	1.Fundusz Sołecki 2. Koło Gospodyń Wiejskich 3. Mieszkańcy 4. Gmina Podgórzyn
Organizacja kursów, szkoleń i warsztatów tematycznych dla społeczności	Aktywizacja społeczności lokalnej	Aktywizacja i integracja społeczeństwa	2010-2017	30 000,00	1.Gmina Podgórzyn 2.Fundusz Sołecki 3.Mieszkańcy 4. Środki unijne
Organizacja lub współorganizacja imprez kulturalnych	Aktywizacja społeczności lokalnej oraz wzbogacanie oferty kulturalno-	Aktywizacja i integracja społeczeństwa	2010-2017	100 000,00	1.Gmina Podgórzyn 2.Fundusz Sołecki 3.Mieszkańcy 4.Środki unijne

	rekreacyjnej				
Organizacja lub współorganizacja imprez sportowych	Aktywizacja społeczności lokalnej oraz wzbogacanie oferty kulturalno-rekreacyjnej	Aktywizacja i integracja społeczeństwa	2010-2017	90 000,00	1. Gmina Podgórzyń 2. Fundusz Sołecki 3. Środki unijne 4. Mieszkańcy

V. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno –przestrzenne.

W miejscowości Podgórzyń można wyróżnić dwa obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne. Obszary te zaznaczono na mapie poglądowej.

Jeden obszar to teren położony w dolnej części miejscowości wzdłuż drogi wojewódzkiej oraz powiatowej. W obszarze tym znajdują się min. boiska do piłki nożnej pełnowymiarowe z bieżnią oraz boiskiem do piłki ręcznej. Na terenie tym znajduje się również cmentarz komunalny, restauracja, piekarnia i stacja benzynowa, przystanek autobusowy MZK I PKS. Obszar ten ze względu na swoje położenie pełni dla mieszkańców wsi ważną funkcję. Drugim obszarem jest teren położony wzdłuż drogi gminnej wzdłuż ulicy Żołnierskiej przebiegającej przez centrum wsi Podgórzyń i łączącej się z nią powiatową biegnącą w kierunku Podgórzyń Górnego. Teren ten, ze względu na układ przestrzenny wsi, pełni również bardzo ważną funkcję dla mieszkańców. Przy tej drodze znajdują się budynki oświatowe, kościoły, Urząd Gminy, Kościoły, Poczta, sklepy, ekologiczna Piekarnia, kwiaciarnia, obiekty noclegowe.

Obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy

Leonard Jaskółowski